

KOMISJA DO SPRAW NOWEJ EWANGELIZACJI

NOWA EWANGELIZACJA W DIECEZJI PŁOCKIEJ

NOWA EWANGELIZACJA W NAUCE I ŻYCIU KOŚCIOŁA – Istota – Fundament- Podmiot – Osoby – Adresaci – Cele – Metody i środki
POTRZEBA NOWEJ EWANGELIZACJI W KOŚCIELE PŁOCKIM, JEJ STRUKTURY I FORMY – Potrzeba – Struktury i formy
ZARZĄDZENIA, WSKAZANIA I POSTULATY – Postulaty, dotyczące struktur diecezjalnych – Prezbiterzy, osoby konsekrowane i alumni w nowej ewangelizacji – Wspólnoty, ruchy i stowarzyszenia katolickie – Świeccy – Nowa ewangelizacja w parafi

WSTĘP

Ewangelizacja i misja Kościoła

1. Dzieło ewangelizacji stanowi istotę misji Kościoła. „Nie ma prawdziwej ewangelizacji – nauczał już bł. Paweł VI – jeśli Imię, nauczanie, życie, obietnica, królestwo i tajemnica Jezusa z Nazaretu, Syna Bożego nie jest ogłoszona. Kościół jest dla ewangelizacji” (EN 14; 22). Dziś, podobnie jak w czasach Chrystusa, aktualny jest Jego nakaz: „Idźcie i czyńcie uczniów” (Mt 28,19). Ta sama Ewangelia jest jednak głoszona wciąż nowym ludziom, w nowych sytuacjach i nowych warunkach życia. Ewangelia nie zmienia się, ale zmienia się świat i człowiek, któremu ma być głoszona. Właśnie dlatego XLIII Synod Płocki zdecydowanie wspiera dzieło nowej ewangelizacji i poświęca mu niniejszy dokument.

NOWA EWANGELIZACJA W NAUCE I ŻYCIU KOŚCIOŁA

Istota

Termin

2. Terminu „nowa ewangelizacja” używa się na oznaczenie dążenia do odnowy, którą Kościół podejmuje, aby sprostać wyzwaniom współczesnego kontekstu społecznego i kulturowego. W ścisłym sensie dotyczy ona obszarów i kultur tradycyjnie chrześcijańskich, na których wiara i świadectwo zostały znacznie osłabione i którym potrzebny jest odnowiony zapal misyjny. Odpowiedzią Kościoła na te wyzwania nie jest rezygnacja, zamknięcie się w sobie, lecz „postawienie w centrum postaci Jezusa Chrystusa, zaproszenie do spotkania z Tym, który daje Ducha Świętego i siły do zwiastowania Ewangelii na nowe sposoby, zdolne przemówić do współczesnych kultur” (NEIL 5).

Nowa ewangelizacja według Jana Pawła II

3. Św. Jan Paweł II użył po raz pierwszy wyrażenia „nowa ewangelizacja” podczas pielgrzymki do Polski w czerwcu 1979 roku w sanktuarium Krzyża Świętego w Mogile – Nowej Hucie. Choć „zmieniają się czasy – mówił wtedy Ojciec święty – chociaż na miejscu dawnych podkrakowskich pól stanął ten potężny kombinat, chociaż żyjemy w epoce zawrotnego rozwoju wiedzy o świecie materialnym i takiego też rozwoju techniki, ta podstawowa prawda o życiu ducha ludzkiego, która wyraża się poprzez krzyż, nie odchodzi w przeszłość, nie dezaktualizuje się, nie staje się wczorajsza. [...] Tam, gdzie stawia się krzyż, powstaje znak, że rozpoczyna się ewangelizacja [...]. Z tą myślą postawiono też ów pierwszy krzyż w podkrakowskiej Mogile – w pobliżu Starej Huty. Kiedy postawiono opodal tego miejsca nowy, drewniany krzyż, było to już w okresie Millennium. Otrzymaliśmy znak, że na progu nowego tysiąclecia – w te nowe czasy i nowe warunki wchodzi na nowo Ewangelia. Że rozpoczęła się nowa ewangelizacja, jak gdyby druga, a przecież ta sama co pierwsza. Krzyż trwa, choć zmienia się świat”. Kilka lat później, w 1983 roku, w Południowej Ameryce, św. Jan Paweł II wezwał Kościół, aby w nowym kontekście życia świata patrzeć w przyszłość, „podejmując nową ewangelizację: nową w swym zapale, w metodach i w środkach wyrazu”. Odtąd określenie „nowa ewangelizacja” na stałe wpisało się w pontyfikat Papieża Polaka. Wystarczy tylko stwierdzić, że ponad 300 razy zostało użyte przez niego w homiliach i przemówieniach.

Benedykt XVI

4. Dzieło św. Jana Pawła II podjął i kontynuował papież Benedykt XVI. Obecna godzina – wskazuje się w *Lineamentach* zwołanego przez niego Synodu na ten temat – jest bez wątpienia godziną nowej ewangelizacji, „która pojawia się nie jako kolejny «ruch» czy «organizacja wewnętrzkościelna», ale jako styl duszpasterski, który winien przyjąć z wdzięcznością cały Kościół. Chodzi o to, aby zarówno wszystkie instytucje kościelne, jak i każdy chrześcijanin, który doświadczył osobistego spotkania ze Zmartwychwstałym, podjął z nową gorliwością posługę dzielenia się ze światem radosną nowiną o Jezusie umarłym, zmartwychwstałym i uwielbionym, Jedynym Zbawicielu, Panie i Mesjaszu. Dotyczy ona przede wszystkim ochrzczonych [...], którzy żyją w nowej sytuacji egzystencjalnej i kulturalnej, w nowych kontekstach, w ramach których naruszona została *de facto* ich wiara i świadectwo, z tej wiary i świadectwa zrezygnowali, czasem zwrócili się przeciw niej” (86). Weszli oni w symbiozę ze światem, który „odsunął pytanie o Boga poza własny horyzont”. Dlatego – podkreśla się w dokumencie – należy odważyć się przywrócić pytanie o Boga w tym świecie; odważyć się przywrócić jakość i motywację wiary naszym Kościołom o pradawnej historii, dokonać „rekonstrukcji tożsamości chrześcijańskiej”.

Benedykt XVI utworzył Papieską Radę ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji (2010), zwołał XIII Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne Synodu Biskupów „O nowej ewangelizacji” (2012), rzucił ideę „dzieńca pogan”, udzielił zdecydowanego wsparcia „ewangelizacji wielkich miast”, stworzył list apostolski „Porta fidei”, zwołał Rok Wiary, ukazał – między innymi konsekrując

bazylikę *Sagrada Familia* w Barcelonie – jak wielkie znaczenie ma w nowej ewangelizacji droga odnajdywania Boga, pogłębiania relacji z Chrystusem przez piękno (*via pulchritudis*). Wszystko to stało się wyraźnym impulsem dla Kościoła, aby w nowym kontekście, w nowy sposób, nowymi środkami podjął on misję ewangelizacyjną.

Papież Franciszek – Evangelii gaudium

5. W harmonii z prostym stylem pełnienia posługi Piotrowej przez papieża Franciszka stoi adhortacja *Evangelii gaudium*, programowy dokument jego pontyfikatu (2013). Cechą charakterystyczną każdej prawdziwej ewangelizacji – podkreśla Franciszek – zawsze jest nowość. „Chrystus jest «odwieczną Dobrą Nowiną» (Ap 14,6) i jest «wczoraj i dziś, ten sam także na wieki» (Hbr 13,8), a Jego bogactwo i piękno są niewyczerpane. Zawsze jest On młody i jest źródłem nowości. [...] Może zawsze, dzięki swej nowości, odnowić nasze życie i naszą wspólnotę tak, że chociaż propozycja chrześcijańska przemierza mroczne epoki i słabości Kościoła, nigdy się nie starzeje. Może również rozbić uciążliwe schematy, w których zamierzamy Go uwięzić, i zaskakuje nas swą nieustanną boską kreatywnością. Za każdym razem, gdy staramy się powrócić do źródeł i odzyskać pierwotną świeżość Ewangelii, pojawiają się nowe drogi, twórcze metody, inne formy wyrazu, bardziej wymowne znaki, słowa zawierające nowy sens dla dzisiejszego świata. W rzeczywistości każda autentyczna działalność ewangelizacyjna jest zawsze «nowa»”(11).

Próba podsumowania

6. Nowa ewangelizacja jest zatem – przepełnionym świadectwem i miłością – radosnym proklamowaniem w mocy Ducha Świętego wcielonego, ukrzyżowanego, zmartwychwstałego i żyjącego Jezusa Chrystusa jako jedyne Zbawiciela i Pana całego rodzaju ludzkiego oraz każdego człowieka. Dotyczy ona zwłaszcza „dawno założonych Kościołów”, „terenów tradycyjnie chrześcijańskich, którym potrzebny jest odnowiony zapał misyjny, wyrażający nowe, ofiarne otwarcie na dar łaski” (Benedykt XVI, List apostolski w formie motu proprio *Ubicumque et Semper*, Rzym 2010). O ile w szerokim znaczeniu nazywa się „ewangelizacją” zwyczajną pracę duszpasterską, to „nowa ewangelizacja” kieruje się do osób, które nie przeżyły dogłębnie daru Chrztu Świętego, nie nawróciły się, zaniechały praktyk chrześcijańskich, ulegając procesowi zubożenia, sekularyzmu, a niekiedy nawet ateizacji. „Nowa ewangelizacja polega na wypracowaniu takich sytuacji, miejsc życia, działań duszpasterskich, które pozwolą tym osobom wyjść z «wewnętrznej pustyni»” (IL 86). Jednak prawdziwa ewangelizacja zawsze niesie w sobie nowość, bowiem zawsze ma na celu autentyczne nawrócenie jednostki i taką przemianę wspólnoty ludzkiej, aby lepiej odzwierciedlała Królestwo Boże.

Fundament

Nowa Pięćdziesiątnica

7. Fundamentem nowej ewangelizacji jest Pięćdziesiątnica, Zesłanie Ducha Świętego. „W dniu Pięćdziesiątnicy – naucza papież Franciszek – Duch sprawił, że Apostołowie wyszli ze swych ograniczeń i zostali przemienieni w głosicieli wielkich dzieł Bożych [...]”. Nie była to jednak rzeczywistość jednorazowa: „Duch Święty, dodaje Papież, obdarza siłą do głoszenia nowości Ewangelii śmiało, na głos, w każdym czasie i miejscu, także pod prąd” (EG 259). Taką nową Pięćdziesiątnicą był Sobór Watykański II, u którego progu św. Jan XXIII modlił się: „O, Duchu Święty, posłany przez Ojca w imieniu Jezusa, Ty, który swą obecnością towarzyszysz Kościołowi i nieomylnie Nim kierujesz; prosimy Cię, racz wylać pełnię swoich darów na Sobór Powszechny. Odnów swoje cuda w naszych czasach i uczyni je czasami nowej Pięćdziesiątnicy”. Taką nową Pięćdziesiątnicą był niewątpliwie niezłomny pontyfikat św. Jana Pawła II, który pragnął, by Wielki Jubileusz Roku 2000 stał się dla ludzkości i Kościoła nowym doświadczeniem Ducha Świętego i prawdziwego otwarcia Jego mocą drzwi Chrystusowi; by ponowoczesny świat przyjął przesłanie Ewangelii o Bożym Miłosierdziu.

Specjalne charyzmaty

8. Jak u początków Kościoła, tak również dzisiaj Duch Święty obdarza wspólnotę Kościoła specjalnymi charyzmatami dla ewangelizacji, obejmującej całą ludzkość. Wierzymy, że owocem Jego obdarowania są przede wszystkim żywotne formy jednoczenia się wierzących, które stanowią nowe ruchy i wspólnoty kościelne. To On ożywia życie wierzących, aby stali się świadkami Ewangelii w świecie. Doświadczenie Ducha Świętego prowadzi do osobistego spotkania z Chrystusem i przemiana chrześcijanina w „misjonarza”. W każdym ochrzczonego, od pierwszego do ostatniego – o ile otworzy się na moc Ducha Świętego – działa Jego uświęcająca moc, skłaniająca do ewangelizowania (por. EG 119).

Podmiot

Kościół w drodze

9. Pierwszorzędnym podmiotem ewangelizacji jest zawsze Duch Święty i sam Chrystus. Drugorzędnym podmiotem jest cały Kościół, uobecniany w Kościołach partykularnych. Papież Franciszek podkreśla w *Evangelii gaudium*, że zdolny ewangelizować jest tylko Kościół „w drodze”; Kościół – lud Boży, który z natury jest misyjny i który działa w „kluczu misyjnym” (EG 34). Taki również powinien być każdy, zgromadzony wokół swego biskupa, Kościół partykularny.

Parafia w centrum

10. W centrum nowej ewangelizacji znajduje się parafia, rozumiana nie jako administrator usług religijnych, ale jako wspólnota wspólnot, miejsce spotkania rodzin, wsparcie dla grup czytania słowa Bożego i nowego zaangażowania świeckich, środowisko prawdziwego doświadczenia Kościoła, dzięki sprawowanym i przeżywanym w niej głęboko czynnościom sakramentalnym.

Rzeczywistość w rozwoju

9. Jest więc oczywiste, że nowa ewangelizacja staje się dzisiaj obowiązkiem wielu innych podmiotów: rodzin, katechetów, wspólnot i stowarzyszeń chrześcijańskich. Chodzi o rzeczywistość w nieustannym rozwoju, w której protagonistą jest Duch Święty. Bez Ducha Świętego, który jest duszą wszelkiej działalności apostołowskiej, ewangelizacja zmienia się w propagandę. „Techniczne środki ewangelizacji są dobre, ale choćby były absolutnie doskonałe, nie zastąpią cichego tchnienia Ducha. Również najlepsze przygotowanie głosiciela nie da wyniku bez Niego” (EN 75).

Osoby

Biskup

10. Pierwszym ewangelizatorem w diecezji jest biskup. Jemu, jako następcy Apostołów, powierzone zostało zadanie, by być dla świata żywym obrazem pełnego odwagi i mocy przesłania Ewangelii.

Prezbiterzy

11. W misji, właściwej dla biskupa, partycypują duchowni, którzy wraz z nim tworzą jedno prezbiterium w służbie ludu Bożego, aby głosić żywe słowo Chrystusa. Jest to podstawowy imperatyw prezbitera, od którego nie można się uchylać (por. Dz 4,20). Prezbiterzy, na mocy swoich święceń, są inicjatorami i promotorami nowej ewangelizacji. Powinni oni pomagać wiernym odkrywać ich charyzmaty i właściwie nimi kierować, aby włączać ich w dzieło budowania żywej wspólnoty Kościoła.

Zakony kontemplacyjne

12. W dziele nowej ewangelizacji szczególną rolę mają do spełnienia zakony kontemplacyjne, które poprzez szczególną intencję modlitwy i podejmowaną walkę duchową poświęcają się odnowie wiary ludu Bożego i nowemu zaangażowaniu w jej przekazywanie młodemu pokoleniu.

Chrześcijanie świeccy

13. Wszyscy członkowie Kościoła, włączeni przez chrzest w kapłańską, prorocką i królewską misję Chrystusa, są współodpowiedzialni za Kościół i jego misję w świecie. Wielu nie podejmuje się tego zadania, bo zobowiązuje ono do życia zgodnego z Ewangelią i jego ciągłej weryfikacji, a to wymaga trudu. Synod przypomina, że zadaniem każdego w Kościele jest stała i konsekwentna aktualizacja wszystkich trzech wymiarów ewangelizacyjnego powołania i odpowiedzialności. Udział w tym potrojnym urzędzie Chrystusa, który wywodzi się z komunii kościelnej, winien być przeżywany i realizowany we wspólnocie i dla wspólnoty (ChL 14).

Niezastąpiona rola ruchów i wspólnot

14. Szczególną rolę do odegrania w dziele nowej ewangelizacji mają ochrzczeni, żyjący doświadczeniem wiary w parafiach, stowarzyszeniach i ruchach kościelnych (por. LG 33).

Nowi ewangelizatorzy

15. Nie można realizować nowej ewangelizacji bez nowych ewangelizatorów. Bycie ewangelizatorem, to powołanie do tego, aby wszyscy mogli usłyszeć Ewangelię Jezusa, uwierzyć w Niego i wzywać Jego imienia. Nie można zrzucić tego obowiązku na prezbiterów i osoby zakonne – na mocy chrztu św. każdy wierzący w Chrystusa jest wezwany, aby stał się wiarygodnym nosicielem Dobrej Nowiny. Ewangelizator jest narzędziem dynamizmu, zrodzonego przez Zmartwychwstanie Chrystusa. W obliczu pojawiających się trudności winien on kierować się głębokim zaufaniem do Ducha Świętego i nieustannie wzywać Go, ponieważ „Duch przychodzi z pomocą naszej słabości” (Rz 8,26; por. EG 280).

Uprzywilejowane miejsce ubogich

16. Nowa ewangelizacja jest zaproszeniem do postawienia ubogich w centrum drogi Kościoła. „Jesteśmy wezwani do odkrycia w nich Chrystusa, do użyczenia im naszego głosu w ich sprawach, ale także do bycia ich przyjaciółmi, słuchania ich, zrozumienia ich i przyjęcia tajemniczej mądrości, którą Bóg chce nam przez nich przekazać” (EG 198). Jesteśmy wezwani do uznania uprzywilejowanego miejsca ubogich pośród Ludu Bożego.

Adresaci

Utracona tożsamość

17. Zawarta w adhortacji apostołowskiej *Christifideles laici* Jana Pawła II diagnoza, że „całe kraje i narody, w których niegdyś religia i życie chrześcijańskie kwitły i dały początek wspólnocie wiary żywej i dynamicznej, dzisiaj wystawione są na ciężką próbę, a niekiedy podlegają procesowi radykalnych przemian wskutek szerzenia się zubożenia, sekularyzmu i ateizmu” (4), wskazuje na adresatów nowej ewangelizacji w naszym świecie: ochrzczonych, którzy nie zostali wystarczająco zewangelizowani, nie mają swej własnej chrześcijańskiej tożsamości albo ją z różnych powodów utracili (VD 96). Synod z roku 2012 w *Orędziu do Ludu Bożego* podkreśla nadto: „nie myślmy, że nowa ewangelizacja nie dotyczy naszej osoby (...) ponieważ wezwanie do ewangelizacji przekłada się na wezwanie do nawrócenia”. W sensie szerokim nowa ewangelizacja odnosi się także do wszystkich ludzi w ogóle nieznaną Ewangelii (EN 51) i do wyznawców religii niechrześcijańskich (EN 53).

Obszary nowej ewangelizacji w świetle *Evangelii gaudium*

18. Papież Franciszek w *Evangelii gaudium* wymienia trzy zasadnicze obszary nowej ewangelizacji. W pierwszej kolejności jest to „obszar duszpasterstwa zwyczajnego, które powinno być w większym stopniu ożywiane ogniem Ducha, aby rozпалиło serca wierzących regularnie uczestniczących w życiu wspólnoty i gromadzących się w dniu Pańskim, by karmić się Słowem Bożym i Chlebem życia wiecznego. Do tego obszaru należy także zaliczyć wiernych, którzy zachowują żywą i szczerą wiarę katolicką, dając jej wyraz na różny sposób, chociaż nie uczestniczą często w kulcie. Duszpasterstwo to ma na celu wzrost wierzących, tak by coraz lepiej całym swoim życiem odpowiadali na miłość Bożą” (14). Dalej papież wskazuje na środowisko „osób ochrzczonych, które jednakże nie żyją zgodnie z wymogami chrztu świętego, nie przynależą całym sercem do Kościoła i nie doświadczają już pocieszenia płynącego z wiary oraz tych, którzy nie znają Jezusa Chrystusa lub zawsze Go odrzucali” (EG 14).

Cele

Nawrócenie

19. „U początku bycia chrześcijaninem – stwierdza Benedykt XVI w pierwszym punkcie encykliki *Deus Caritas est* – nie ma decyzji etycznej czy jakiejś wielkiej idei, ale spotkanie z wydarzeniem, z Osobą, która nadaje życiu nową perspektywę, a tym samym decydujące ukierunkowanie. Św. Jan przedstawił w swojej Ewangelii to wydarzenie w następujących słowach: <Tak bowiem Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto w niego wierzy... miał życie wieczne> (3, 16)” (zob. też: VD 11; NEIL 18; EG 7). „Wiara chrześcijańska – podkreśla w tym samym duchu dokument przygotowujący Synod poświęcony nowej ewangelizacji – to nie tylko doktryna, wiedza, zbiór reguł moralnych, tradycja. Wiara chrześcijańska to rzeczywiste spotkanie, relacja z Jezusem Chrystusem. Przekazywać wiarę oznacza tworzyć w każdym miejscu i czasie warunki umożliwiające takie spotkanie między ludźmi i Jezusem Chrystusem. Celem wszelkiej ewangelizacji jest urzeczywistnienie tego spotkania, zarazem wewnętrznego i osobistego, publicznego i wspólnotowego” (NEIL 18). Celem właściwym nowej ewangelizacji jest zatem nawrócenie, które prowadzi – mocą łaski Bożej – do poznania Jezusa Chrystusa jako Pana i Zbawiciela, do spotkania z Nim w wierze, modlitwie i życiu sakramentalnym we wspólnocie Kościoła oraz do chrześcijańskiego życia osobistego w przenikniętych miłością bliźniego relacjach rodzinnych, zawodowych i społecznych.

Środowiska życia chrześcijańskiego

20. Celu nowej ewangelizacji nie należy redukować do samego wzrostu poziomu praktyk chrześcijańskich. Wymaga ona poważnego i dogłębnego zrozumienia przyczyn, które sprawiły, że świat chrześcijański znalazł się w sytuacji zubożenia i sekularyzmu. W tym kontekście jednym z głównych celów nowej ewangelizacji powinno być sprzyjanie powstawaniu środowisk życia chrześcijańskiego, które: wspierają wiarę jej członków; przenikają chrześcijańskim świadectwem przestrzeń społeczną; umacniają wspólnotę ochrzczonych w stałym i wiernym dążeniu do dawania świadectwa o wyznawanej wierze w życiu publicznym. Niezbymalnym celem nowej ewangelizacji jest to, aby przede wszystkim rodzina odgrywała coraz bardziej czynną rolę w procesie życia wiarą i jej przekazywania.

Metody i środki

Problem stale aktualny

21. „Problem tego, «jak ewangelizować» – pisał w adhortacji *Evangelii nuntiandi* bł. Paweł VI – „pozostaje stale aktualny, bo sposoby ewangelizowania zmieniają się w zależności od okoliczności czasu, miejsca i kultury ludzi. Te różnice domagają się od nas ich odkrycia i przystosowania” (EN 40). Jako formy ewangelizacji bł. Paweł VI wymieniał: piękno i kształt liturgii, pierwszeństwo świadectwa, konieczność wykorzystywania nowych środków przekazu, pobożność ludową.

Ewangelizacja nowa w swym zapale, w metodach i w środkach wyrazu

22. „Patrzcie w przyszłość – wołał św. Jan Paweł II – podejmując Nową Ewangelizację: nową w swym zapale, w metodach i w środkach wyrazu”. Nowy zapał rodzi się z osobistego spotkania z Jezusem Zmartwychwstałym – spotkania, które prowadzi do nawrócenia serca. Owocem tego winno być pragnienie przekazywania innym radości wiary. Nowe metody głoszenia Ewangelii powinny odpowiadać mentalności współczesnego człowieka i zmieniać się w zależności od wieku, stylu życia i doświadczenia odbiorców. Nowymi środkami wyrazu, obok zawsze aktualnego świadectwa życia i męczeństwa są: środki społecznej komunikacji, w tym zwłaszcza nowe media, właściwie zastosowane zasady pedagogiki i mądra apologia wiary. Nowa ewangelizacja wymaga również umiejętności rozeznania aktualnych znaków Ducha, krytycznego badania jej kontekstu oraz wnikliwej obserwacji sytuacji duszpasterskiej.

Nowe myślenie

23. Nowa ewangelizacja to nie tylko nowe metody, ale przede wszystkim nowe myślenie ożywiane wiarą. W związku z tym trzeba wciąż odkrywać sposoby zwiastowania Ewangelii, dostosowane do adresatów. Naszą powinnością jest również stwarzanie źródeł, do których można zapraszać spragnionych ludzi i tam umożliwiać im spotkanie Jezusa. Odpowiedzialność za to spoczywa na każdym uczniu Pana – każdemu powierzone jest zadanie dawania świadectwa, aby Ewangelia mogła wejść w życie wszystkich; dlatego wciąż wymaga się od nas świętości życia. Może ją przekazać tylko ten, kto żyje Ewangelią.

Kerygmat

24. Wobec postępującego sekularyzmu i zubożenia religijnego jednym z głównych wymogów nowej ewangelizacji staje się głoszenie kerygmatu, czyli misterium Chrystusa Umarłego, Zmartwychwstałego i Uwielbionego. Kerygmat nie jest

wykładem teologicznym, moralizowaniem ani katechizowaniem – jego główny cel polega na przedstawieniu i ukazywaniu Jezusa Chrystusa jako Bożej odpowiedzi dla człowieka potrzebującego wyzwolenia z niewoli i grzechu, aby przejść ze śmierci do życia w Chrystusie. Kerygmat – podkreśla papież Franciszek w *Evangelii gaudium* – powinien „zajmować centralne miejsce w działalności ewangelizacyjnej i w każdej próbie odnowy Kościoła [...]; jest ogniem Ducha udzielającego się pod postacią języków i sprawiającego, że wierzymy w Jezusa Chrystusa, który przez swą śmierć i zmartwychwstanie objawia nam i komunikuje nieskończone miłosierdzie Ojca” (EG 164). W ustach ewangelizatora „nieustannie rozbrzmiewa pierwsze orędzie: «Jezus Chrystus cię kocha, dał swoje życie, aby cię zbawił, a teraz jest żywy u twego boku codziennie, aby cię oświecić, umocnić i wyzwolić»” (EG 164).

„Gdy mówimy – kontynuuje papież Franciszek – że to orędzie jest «pierwsze», nie oznacza to, że jest na początku, a potem się o nim zapomina albo zastępuje się je innymi treściami, które je przewyższają. Jest pierwszym w sensie jakościowym, ponieważ jest głównym orędziem, tym, do którego trzeba stale powracać i słuchać na różne sposoby i które trzeba stale głosić podczas katechezy w tej czy innej formie, na wszystkich jej etapach” (EG 164). W dziele nowej ewangelizacji w Kościele Płockim czynimy swoimi inne jeszcze słowa Papieża z tej adhortacji: „Nie można myśleć, że w katechezie [i innych formach ewangelizacji] należałoby zaniechać kerygmy na rzecz formacji, która miałaby być bardziej «solidna». Nie ma nic bardziej solidnego, bardziej głębokiego, bardziej pewnego, bardziej treściwego i bardziej mądrego od przepowiadania początkowego [kerygmatu]. Cała formacja chrześcijańska jest przede wszystkim pogłębieniem kerygmy, która coraz bardziej i doskonalej się ukonkretnia i nigdy nie przestaje rzucać światła na pracę katechetyczną [czy duszpasterską]. [...] Jest to orędzie odpowiadające na żarliwe pragnienie nieskończoności, które drzemie w każdym ludzkim sercu” (EG 165).

Charakter przepowiadania

25. „Centralny charakter kerygmy – uświadamiamy sobie dalej za papieżem Franciszkiem – domaga się pewnych cech charakterystycznych przepowiadania, niezbędnych dzisiaj w każdym miejscu: aby wyrażało ono zbawczą miłość Boga, uprzednią wobec wszelkich naszych zobowiązań moralnych i religijnych; żeby nie narzucało ono prawdy i odwoływało się do wolności; żeby miało pewne cechy radości, bodźca, żywotności i harmonijnej pełni nie sprowadzającej przepowiadania do kilku doktryn, czasem bardziej filozoficznych niż ewangelicznych” (EG 165).

Inicjacja mistagogiczna

26. Istotnym narzędziem nowej ewangelizacji jest także inicjacja mistagogiczna. Polega ona – przypomina papież Franciszek – „na dowartościowaniu liturgicznych znaków inicjacji chrześcijańskiej. Wiele podręczników i programów nie uwzględniło jeszcze konieczności odnowy mistagogicznej, która mogłaby przyjąć różne formy, zgodnie z rozeznaniem każdej ze wspólnot wychowawczych. Spotkanie [ewangelizacyjne], katechetyczne jest głoszeniem Słowa i jest na nim skoncentrowane, ale potrzebuje zawsze odpowiedniego środowiska i atrakcyjnej motywacji, posługiwania się wymownymi symbolami, włączenia w szeroki proces rozwoju oraz integracji wszystkich wymiarów osoby we wspólnotowym procesie słuchania i odpowiedzi” (EG 166).

Via pulchritudinis

27. Metodą nowej ewangelizacji jest ukazywanie „drogi piękna” (*via pulchritudinis*), ponieważ mamy być radosnymi zwiastunami dobra i piękna, jaśniejącego w życiu wiernym Ewangelii. „Głoszenie Chrystusa oznacza ukazywanie, że wierzyć w Niego i iść za Nim jest nie tylko rzeczą prawdziwą i sprawiedliwą, ale także piękną, zdolną napędzić życie nowym blaskiem i głęboką radością, nawet pośród trudnych doświadczeń [...] Jeśli, jak twierdzi św. Augustyn, kochamy tylko to, co jest piękne, Syn, który stał się człowiekiem, objawieniem nieskończonego piękna, jest w najwyższym stopniu godny miłości i pociąga nas ku sobie więzią miłości” (EG 167).

Towarzystwo duchowe

28. W cywilizacji „zranionej anonimowością” nowi ewangelizatorzy muszą uczyć się „sztuki towarzyszenia” (por. EG 169). Wymaga ona sztuki słuchania rozumienia, oczekiwania, uległości wobec Ducha Świętego, cierpliwości, zdolności serca, umożliwiającej bliskość, bez której nie ma prawdziwego spotkania duchowego. Autentyczny ewangelizator nie zgadza się z fatalizmem lub małodusznością; zachęca do powstawania, przyjmowania krzyża, wychodzenia zawsze na nowo, by głosić Ewangelię. To właśnie ona czyni nas zdolnymi do wzbudzenia zaufania, otwarcia i gotowości rozwoju.

Właściwa motywacja

29. Nowy ewangelizator – naucza Biskup Piotr Libera – nierobi hałasu wokół swojej osoby; nie eksponuje siebie. Nowa ewangelizacja, nie jest także ruchliwością dla ruchliwości; nie jest wykluczeniem innych; nie jest tworzeniem nowego dla nowego. Jej dzieła nie poprowadzą „duchowi średniacy” ani świeccy bardziej sklerikalizowani niż niejeden ksiądz. „Nowa ewangelizacja, to poszukiwanie gestów i słów dobrego, prostego świadectwa, bez sztuczności, bez narzucania się, bez puszenia się swoją wiedzą. To szkoła wychodzenia poza mury kościołów dla znalezienia zobojetniałych; to odrzucenie wygody, legalizmu, skostniałego ładu i dworskiego ceremoniału, żeby tym zobojetniałym, letnim otworzyć drogę powrotu. To wrażliwość na poszukujących, zmęczonych, ubogich i wykluczonych. To poszukiwanie i dawanie miejsca w Kościele mądrym, ciekawym, pełnym wewnętrznego pokoju liderom” (*Homilia, wygłoszona 29 X 2013 roku, podczas Eucharystii z okazji święta patronalnego Szkoły Nowej Ewangelizacji Diecezji Płockiej pw. św. Łukasza, 7*). Jedyną motywacją ich posługi winna być miłość do Chrystusa i wypływająca z niej miłość człowieka.

POTRZEBA NOWEJ EWANGELIZACJI
W KOŚCIELE PŁOCKIM,
JEJ STRUKTURY I FORMY

Potrzeba

Sekularyzm

30. Diecezja Płocka przeżywa jubileusz 940-lecia swego powstania. Jest osadzona w tradycji, spajającej katolicyzm z państwowością polską, jej historią i narodem. Dzięki wytrwałej pracy ewangelizacyjnej kolejnych biskupów, pokoleń prezbiterów i wielu rodzin chrześcijańskich życie i kultura Mazowsza północnego i Ziemi Dobrzyńskiej jest przeniknięta religijnością. Jednak również nasza Diecezja potrzebuje nowej ewangelizacji. Także na jej terenach bowiem zdecydowanie zmienił się dzisiaj kontekst wiary oraz adresaci, do których kierowane jest słowo Boże. Pomimo, że Polska ćwierć wieku temu odzyskała niepodległość i zewnętrzną wolność, nie można tego samego powiedzieć o wielu ludzkich sercach. Pontyfikat św. Jana Pawła II wstrzymał na jakiś czas „pełzającą sekularyzację”, ale już dekadę po śmierci wielkiego papieża Polaka daje ona o sobie znać. Rozpowszechnia się konsumpcyjny styl życia, mentalność hedonistyczna, egoizm i powierzchowność. W życiu niemałej liczby osób, zwłaszcza młodych, szerzy się „praktyczny postmodernizm” i polityczna poprawność. Ulegają oni „sekularystycznemu atakowi”, skierowanemu przez dominujący nurt mediów przeciwko rzekomo nieracjonalnej wierze w Boga i katolickiej wizji: płciowości, rodziny, wychowania, życia społecznego itp.

Niewiara i rytualizm

31. Konsekwencją tych przemian jest zubożenie, synkretyzm religijny, ateizm, przybierający niekiedy postać wulgarnego antyklerykalizmu. Wiara pewnej liczby chrześcijan prywatyzuje się. Od Kościoła żąda się, aby zapewniał usługi kulturalne i sakramentalne. W dominującym nurcie kultury doszło do atrofii zmysłu kontemplacji. Wielu spala się w pogoni za sukcesem i szuka szybkich rezultatów. W tej sytuacji pewna część członków Kościoła nie potrafi przeżywać swojej wiary jako osobistego związku z Jezusem Chrystusem, ograniczając religijność do zachowań rytualnych. Tezę tę potwierdzają wyniki badań socjologicznych, pokazujące niski poziom praktyk religijnych i ignorancję religijną, negowanie dogmatów oraz zasad moralnych (PRSDP, s. 94-96). Osłabiona jest rodzina, szerzy się zjawisko związków partnerskich. Niepokojem napawa powiększająca się liczba osób zniewolonych duchowo, nękanych i dręczonych przez szatana. Niebezpieczeństwo stanowią także sekty i ruchy religijne oferujące „atrakcyjne drogi zbawienia”. Jednocześnie jest faktem, że liczni wierni świeccy naszej Diecezji prowadzą pogłębione życie duchowe; poszukują swego miejsca w ruchach i wspólnotach, a włączając się w ich działalność czują się coraz bardziej świadomi swojej roli i miejsca w Kościele.

Wspólnoty podejmujące nakaz ewangelizacyjny Jezusa Chrystusa

32. Kościół Płocki idzie drogą nowej ewangelizacji nie tylko dlatego, że zmienił się kontekst, w którym nie wystarcza już „duszpasterstwo oczekujące”, „zwyczajne administrowanie”, ale przede wszystkim dlatego, że – posłuszny i wierny nakazowi Chrystusa: „Idźcie na cały świat i głoście Ewangelię wszelkiemu stworzeniu” (Mk 16,15) – chce być Kościołem „w drodze”, Kościołem „otwartych drzwi” (EG 46); Kościołem w „permanentnym stanie misji” (EG 25). Poprzedni, XLII Synod Diecezji Płockiej nie podejmował zagadnienia nowej ewangelizacji. W okresie, który minął od jego zakończenia, pręźnie rozwijały się już jednak wspólnoty, które opierały swoją formację na kerygmacie i misji ewangelizacyjnej. Można je podzielić na wspólnoty: modlitewne, ewangelizacyjne, charytatywne i formacyjne. Do kategorii wspólnot modlitewnych zalicza się Koła Żywego Różańca i inne wspólnoty o wyraźnym charakterze modlitewnym. Grupę wspólnot ewangelizacyjnych tworzą: Ruch Rodzin Nazaretańskich, Katolicka Odnowa w Duchu Świętym, Ruch Światło-Życie, Wojsko Gedeona i wspólnoty wewnątrzparafialne, jak na przykład Wspólnota Ewangelizacyjna Woda Żywa z Mławy. Do wspólnot charytatywnych należą: Parafialne Zespoły Caritas, Katolickie Stowarzyszenie Wspierania Dzieł Miłosierdzia i Ewangelizacji „Serce za Serce”, Katolickie Stowarzyszenie Pomocy im. Św. Brata Alberta w Płocku. Do grup formacyjnych zaliczamy głównie: Akcję Katolicką, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Diecezji Płockiej, Klub Inteligencji Katolickiej, Stowarzyszenie Rodzin Katolickich, Katolickie Stowarzyszenie Civitas Christiana i Wspólnotę Krwi Chrystusa. Niemało inicjatyw i działań z tego zakresu było również podejmowanych w ramach duszpasterstwa ogólnego.

Struktury i formy

Konsultant ds. nowej ewangelizacji

33. Wkrótce po utworzeniu przez Benedykta XVI Papieskiej Rady ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji Biskup Płocki mianował konsultanta ds. nowej ewangelizacji w Diecezji Płockiej, którym została Iwona Zielonka, a w odpowiedzi na wezwanie papieża Franciszka (EG 20) do podjęcia większego wysiłku ewangelizacyjnego i zjednoczenia sił rozmaitych wspólnot diecezjalnych powołał Diecezjalną Radę Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich oraz Młodzieżową Radę Duszpasterską (zob. *Statut Diecezjalnej Rady Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich Diecezji Płockiej*).

Szkoła Nowej Ewangelizacji Diecezji Płockiej

34. W 2011 roku powstała Szkoła Nowej Ewangelizacji Diecezji Płockiej pod wezwaniem św. Łukasza Ewangelisty. Służy ona wszystkim wspólnotom i ruchom kościelnym poprzez szkolenie liderów nowej ewangelizacji. Od 2010 roku, w ścisłej współpracy z Wydziałem Katechetycznym Kurii Diecezjalnej, metodą Szkoły prowadzona jest ewangelizacja i formacja do ewangelizacji wszystkich świeckich i zakonnych katechetów w Diecezji.

Katedra płocka centrum ewangelizacyjnym

35. Znaczącym ośrodkiem ewangelizacyjnym jest katedra płocka i parafia katedralna. W niej właśnie działa Diecezjalna Szkoła Nowej Ewangelizacji pw. św. Łukasza Ewangelisty. Dużą liczbę uczestników gromadzą zainicjowane i prowadzone przez tę szkołę katedralne czuwania przed Zesłaniem Ducha Świętego i przed Niedzielą Miłosierdzia Bożego.

Wspólnoty i ruchy w nowej ewangelizacji

36. W nurt nowej ewangelizacji od lat zdecydowanie włącza się prowadząca od kilkunastu lat rekolekcje ewangelizacyjne Katolicka Odnowa w Duchu Świętym, Ruch Światło-Życie i Wojsko Gedeona. Wspólnoty te posiadają odpowiednie programy rekolekcji ewangelizacyjnych oraz kadry, przygotowane do ich realizacji. Podobne wysiłki podejmuje Diecezjalne Duszpasterstwo Młodzieży „Studnia” i rozwijające się dynamicznie wspólnoty młodych: Laboratorium wiary, działające w ramach Ruchu Rodzin Nazaretańskich, salezjańskie Duszpasterstwo Akademickie „Petroklezja” czy „Chadashim”. W kilku miastach Diecezji odbywają się „Wieczory Chwały”, zapoczątkowane przed laty przez duszpasterstwo salezjańskie.

Płocka Szkoła Ewangelizatorów

37. Program duszpasterski Kościoła w Polsce, przygotowujący do obchodów 1050-lecia chrztu, poleca przeprowadzenie w każdej parafii rekolekcji kerygmatycznych. Mają być one głoszone przez ekipy, złożone z prezbiterów i świeckich, którzy przeszli odpowiednią formację. Od 2013 roku w Kościele Płockim prowadzona jest formacja takich ekip, koordynowana przez Iwonę Zielonkę (zob. *Wytyczne dotyczące rekolekcji kerygmatycznych w parafiach Diecezji Płockiej*). Powstał również rodzaj programu pilotażowego – *Program formacji ekip kerygmatycznych „Płocka Szkoła Ewangelizatorów”*, przygotowujący ekipy do prowadzenia rekolekcji kerygmatycznych w każdej parafii, którego autorem również jest Iwona Zielonka. W realizację projektu zaangażowali się odpowiedzialni za: Wydział Duszpasterski i Wydział Katechetyczny w Kurii Diecezjalnej, Radę Ruchów i Stowarzyszeń Diecezji Płockiej, a także za stałą formację kapłańską oraz dwaj proboszczowie. W jej wyniku powstało 19 ekip kerygmatycznych, złożonych z 22 prezbiterów i 85 świeckich z różnych wspólnot i ruchów katolickich oraz kilku parafii, w tym trzy ekipy młodzieżowe. Realizowanie programu rekolekcji rozpoczęło się w Adwencie 2014 roku, potrwa ono 5 lat.

ZARZĄDZENIA, WSKAZANIA I POSTULATY

Postulaty, dotyczące struktur diecezjalnych

Wydział Nowej Ewangelizacji

38. Mając na uwadze powyższe wskazania i ciążący na Kościele Płockim nakaz nowej ewangelizacji, poleca się powołanie przy Kurii Diecezjalnej Płockiej Wydziału ds. Nowej Ewangelizacji. Jego zadaniem będzie wspieranie Biskupa Płockiego w koordynacji działań ewangelizacyjnych.

Diecezjalna Rada Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich

39. Zrzeszenia katolickie działające na terenie Diecezji delegują swoich przedstawicieli do Diecezjalnej Rady Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich (zob. *Statut Diecezjalnej Rady Ruchów i Stowarzyszeń Diecezji Płockiej*).

Zachęta do współpracy

40. Synod zachęca do współpracy z osobami odpowiedzialnymi w Diecezji za nową ewangelizację i duszpasterstwo ogólne, zwłaszcza proboszczów, a także wikariuszy, osoby życia konsekrowanego oraz odpowiedzialnych za ruchy, stowarzyszenia i wspólnoty oraz za formację stałą.

Formacja ewangelizatorów

41. Podstawowym zadaniem, stojącym przed Diecezją Płocką, w dziele nowej ewangelizacji jest formacja ewangelizatorów. Synod wzywa, aby realizować to zadanie w sposób skoordynowany i odpowiedzialny.

Prezbiterzy, osoby konsekrowane i alumni w nowej ewangelizacji

Obowiązek autoewangelizacji

42. Prezbiter, podobnie jak cały Kościół, powinien mieć świadomość, że „sam musi być nieustannie ewangelizowany” (PDV 698). Dlatego Synod postuluje wprowadzenie w Diecezji rekolekcji kerygmatycznych dla prezbiterów. Zaleca się, aby każdy kapłan przynajmniej raz na pięć lat wziął udział w tego rodzaju rekolekcjach. Wskazane jest, aby rekolekcje prowadzili przygotowani do tego prezbiterzy, mający doświadczenie ewangelizacyjne wraz z zespołami ewangelizacyjnymi. W przeprowadzeniu rekolekcji należy korzystać z metod i form podejmowanych przez Szkoły Nowej Ewangelizacji, Katolicką Odnowę w Duchu Świętym czy Ruch Światło-Życie lub z innych form rekolekcji ewangelizacyjnych. Ich kształt i program winien mieć akceptację Delegata ds. stałej formacji duchowieństwa i Kurii Diecezjalnej Płockiej.

Ewangelizacja w parafii

XLIII Synod postuluje, aby w posłudze kapłańskiej bardziej dowartościować:

- a. aspekt kerygmatyczny w głoszeniu homilii i nauk rekolekcyjnych;

- b. model pracy duszpasterza jako formatora ewangelizatorów;
- c. wizję parafii jako ośrodka formacyjnego dla ewangelizatorów;
- d. praktykowanie systematycznej modlitwy w grupach parafialnych, szczególnie modlitwy do Ducha Świętego.

Ewangelizacja w liturgii

44. Wiara rodzi się ze słuchania, a jej „piękno musi na nowo zajaśnieć, zwłaszcza w czynnościach Liturgii świętej”, przede wszystkim w Eucharystii, która jest tajemnicą wiary i źródłem nowej ewangelizacji. Synod przypomina zatem przebiterom, że podstawowym miejscem ewangelizacji jest liturgia, począwszy od chrztu, Pierwszej Komunii Świętej, bierzmowania, aż po Eucharystię pogrzebową. Zaleca się zatem, aby wykorzystywali oni te nabożeństwa do budowania wiary osób uczestniczących w życiu Kościoła często jedynie podczas tych nabożeństw. Synod zachęca też do wyjaśniania znaków i obrzędów liturgicznych podczas sprawowania liturgii i w ramach katechezy dorosłych.

Homilia

45. Szczególną rolę w liturgii odgrywa homilia, która – jak naucza papież Franciszek – „jest podjęciem już podjętego przez Pana dialogu ze swoim ludem” (EG 137). Każdy głosiciel powinien jednak pamiętać, że czytania niedzielne zabrzmią w całym swoim blasku w sercu ludu, jeśli najpierw zabrzmiały tak w sercu pasterza” (EG 149). Winien on nadto „rozpoznać serce swojej wspólnoty, by szukać, gdzie jest żywe i żarliwe pragnienie Boga, a także gdzie ten dialog, pełen miłości, został przytłumiony lub nie mógł okazać się owocnym” (EG 137). Przebiterzy zobowiązani są zatem do ciągłego uświadamiania sobie znaczenia homilii, którą należy dobrze przygotowywać, aby przez zaniedbania nie lekceważyć słowa Bożego i nie okazywać braku szacunku wobec wiernych. Jest to często jedyna okazja do formowania świeckich i wzbudzenia w nich pragnienia głębszego poznania Pisma Świętego i treści wiary.

Słowo Boże i moc Ducha

46. Synod zachęca przebiterów do codziennej lektury Pisma Świętego, aby odnawiać swoją relację ze słowem Bożym, które wzbudza wiarę i nawraca (Rz 10,17). „Każdy misjonarz Ewangelii powinien zawsze pamiętać o tej prawdzie, że to Pan porusza serca swoim słowem i swoim Duchem, powołując ludzi do wiary i do wspólnoty w Kościele. Paweł pozostawia nam niezwykle cenną naukę, płynącą z jego doświadczenia. Aby ewangelizacja była skuteczna, potrzebuje siły Ducha, który ożywi przesłanie i napełni tego, kto je głosi, ową «wielką siłą przekonania», o której mówi Apostoł (1 Tes, 1,5). Powinny mu towarzyszyć znaki, gesty, jak przepowiadaniu Jezusa. Słowo, Duch i przekonanie — w ten sposób pojmowane — są zatem nierozłączne i razem przyczyniają się do skutecznego szerzenia ewangelicznego przesłania”. Niech przez odnowione przepowiadanie przebiterzy ofiarują wierzącym, także oziębłym lub niepraktykującym, nową radość oraz nową ewangelizacyjną żywotność. Jego centrum i jego istota jest zawsze ta sama: Bóg, który objawił swoją ogromną miłość w Chrystusie umarłym i zmartwychwstałym. On czyni swoich wiernych zawsze nowymi.

Zachęta skierowana do osób konsekrowanych

47. Synod zachęca członków Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, a także wdowy i dziewice konsekrowane, do zaangażowania w nową ewangelizację, zwłaszcza przez wierność właściwemu im charyzmatowi i nauce Kościoła.

Alumni w nowej ewangelizacji

48. W proces nowej ewangelizacji powinni być wprowadzeni kandydaci do kapłaństwa. Dlatego już na etapie seminaryjnym wskazane jest, aby:

- a. przygotowywać alumnów do posługi w ruchach i stowarzyszeniach kościelnych;
- b. kształtować otwartość i przekonanie, że wspólnoty kościelne stanowią jedną z ważnych form pracy duszpasterskiej;
- c. uczyć odpowiedzialności za formację członków ruchów i stowarzyszeń.

Zaleca się nadto, aby w ciągu formacji seminaryjnej klerycy, poczynając od roku propedeutycznego, uczestniczyli w rekolekcjach ewangelizacyjnych. Winny to być rekolekcje co najmniej 3-dniowe. Alumni powinni przygotowywać się także do podjęcia ewangelizacji w ramach praktyk duszpasterskich (rekolekcje ewangelizacyjne, kursy Szkoły Nowej Ewangelizacji, ewangelizacje uliczne, udział w spotkaniach małych grup ewangelizacyjnych w parafiach itp.).

Wspólnoty, ruchy i stowarzyszenia katolickie

Wspólnotowe świadectwo

49. Sam Kościół ciągle musi być ewangelizowany – *Ecclesia semper evangelizanda!* Orędzie Biskupów do ludu Bożego, ogłoszone na zakończenie Synodu o nowej ewangelizacji, zaleca, by tworzyć nowe otwarte wspólnoty, w których wszyscy znaleźliby swój dom; by „sprzyjać konkretnym doświadczeniom wspólnoty, które przez żarliwą moc miłości – «Zobacz, jak się kochają!» (Tertulian, *Apologetyk*, 39, 7) – przyciągałyby pozbawiony złudzeń wzrok współczesnej ludzkości”.

Wyjście z zamknięcia

50. Sobór Watykański II stwierdza, że ruchy i stowarzyszenia „nie są celem dla siebie samych, ale winny służyć posłannictwu Kościoła w odniesieniu do świata. Ich skuteczność apostolska zależy od ich zgodności z celem Kościoła, świadectwa życia chrześcijańskiego i ducha ewangelicznego poszczególnych członków i całego zespołu” (DA 19). Synod zachęca zatem, by wystrzegać się hermetycznego charakteru wspólnot, co może wpływać na brak ich szerszego oddziaływania i wyobcowanie z życia parafii i społeczności.

Współpraca

51. Zaleca się, by zrzeszenia wiernych świeckich, współpracując z Radą Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich Diecezji na płaszczyźnie wymiany informacji i koordynacji współpracy między poszczególnymi strukturami, uczestniczyły w przedsięwzięciach i wydarzeniach ogólnodiecezjalnych i lokalnych.

Akceptacja Biskupa

52. Zrzeszenia świeckich o charakterze diecezjalnym i ponaddiecezjalnym powinny uzyskać na prowadzenie działalności w Diecezji akceptację Biskupa Płockiego, który wyznacza dla nich moderatora diecezjalnego lub asystenta kościelnego (KPK 317).

Duszpasterze i asystenci kościelni

53. Ruchy i stowarzyszenia mają odpowiedzialnych za nie duszpasterzy lub asystentów kościelnych, których mianuje Biskup Płocki. Duszpasterze winni podjąć wysiłek wspomaganie tych wspólnot, a przede wszystkim zachęcać ich do rozwoju w komunii i misji Kościoła (por. ChL 31).

Odpowiedzialność proboszcza

54. Odpowiedzialność duszpasterska za ruchy i stowarzyszenia działające w danej parafii spoczywa na proboszczu (administratorze), którego wspomagają wikariusze. Spełniając swą posługę odnośnie do zrzeszeń laikatu, prezbiterzy czynią to z mandatu Biskupa Płockiego.

Aktualizacja statutów

55. Synod postuluje, aby ruchy i stowarzyszenia katolickie, które prowadząc właściwą sobie działalność w Diecezji Płockiej kierują się własnymi statutami i regulaminami, zatwierdzonymi przez Stolicę Apostolską, Konferencję Episkopatu Polski bądź Biskupa Płockiego, dokonały ich aktualizacji.

Kryteria kościelnego charakteru wspólnot

56. Ruchy i stowarzyszenia kościelne w Diecezji winny uwzględniać w swych programach i w swej działalności kryteria charakteru kościelnego, czyli:

- a. dążenie do świętości i odnowy życia chrześcijańskiego;
- b. szerzenie wiary w jedności z magisterium Kościoła i jego apostołskimi celami;
- c. zakorzenienie w misji Kościoła lokalnego i jej uwydatnianie;
- d. dawanie świadectwa ewangelicznej jedności przez wzajemne wspieranie się ruchów, stowarzyszeń i grup w dziele apostołstwa (por. ChL 30).

Jedność z duszpasterzami

57. Zaleca się, aby wierni świeccy, skupieni we wspólnotach kościelnych, działali w parafii w ścisłej jedności z jej duszpasterzami i współpracowali z nimi, w miarę możliwości, we wszystkich dziełach apostołskich i misyjnych swojej parafii (zob. DA 10).

Wspólnota miejscem formacji i wzrastania w wierze

58. Synod zachęca wiernych świeckich, aby poprzez udział w ruchach, wspólnotach i stowarzyszeniach apostołskich pogłębiali swoją wiarę i formację (por. ChL 62; 2PSP, *Sól ziemi. Powołanie i posłannictwo świeckich*, 36). Dokonuje się to poprzez wprowadzenie w znajomość Pisma Świętego, jego duchową lekturę, modlitwę słowem Bożym (*lectio Divina*), mistagogię sakramentalną, modlitwę indywidualną i wspólnotową, kierownictwo duchowe, pogłębione nauczanie teologiczne, życie wspólnotowe i formację do ewangelizacji – wyjścia „na zewnątrz” wspólnoty, by zdobywać „nowych” uczniów Chrystusa. Pomocą w tym dziele służy Szkoła Nowej Ewangelizacji Diecezji Płockiej pw. św. Łukasza.

Pomoc w rekolekcjach kerygmatacznych

59. Podczas rekolekcji kerygmatacznych w parafii ruchy i stowarzyszenia powinny się w nie zaangażować w zakresie wskazanym przez proboszcza.

Zaangażowanie w ewangelizację

60. Synod zachęca wiernych świeckich do uczestnictwa w strukturach krzewiących i wspomagających nową ewangelizację, na przykład w Szkole Nowej Ewangelizacji, czy też we wspólnotach i stowarzyszeniach, których naczelnym zadaniem jest ewangelizacja.

Współpracownicy

61. Synod przypomina prezbiterom, że powinni traktować świeckich jako koniecznych współpracowników w dziele ewangelizacji (zob. DK 9; por. 2PSP, *Sól ziemi. Powołanie i posłannictwo świeckich*, 10 i 37), jako „sprzymierzeńców” i „rodzaj energii nuklearnej Kościoła w wymiarze duchowym”. Ta nowa kategoria ewangelizatorów, to nie tylko pomocnicy, ale współodpowiedzialni za Kościół, gdyż „bez świeckich nie będzie nowej ewangelizacji”.

Ostrzeżenie przed zbytnią koncentracją na nadzwyczajnych charyzmatkach

62. Synod przestrzega wiernych przed zbytnią koncentracją na znakach, nadzwyczajnych charyzmatach i manifestacjach podczas spotkań modlitewnych i Eucharystii. Sprawując posługę uzdrawiania i uwalniania należy ściśle stosować się do przepisów liturgicznych i innych zaleceń Kościoła.

Świecy w dziele nowej ewangelizacji

Współodpowiedzialność za Kościół

63. Synod zachęca ochrzczonych do wielkodusznej odpowiedzi na wezwanie Chrystusa do ewangelizacji. W tym celu należy dawać wszystkim ochrzczonym możliwość podejmowania współodpowiedzialności za Kościół i współpracy w jego posłannictwie (zob. KK 31 i 33; por. 2PSP, *Sól ziemi. Powołanie i posłannictwo świeckich*, 4 i 6; EG 103).

Christoforos

64. Synod przypomina, że nowa ewangelizacja dokonuje się także przez świadectwo życia – obecność, która zmusza obojętnych bądź niewierzących do refleksji. Dawanie radosnego świadectwa o Ewangelii nie jest zatem obowiązkiem czy przywilejem tylko niektórych. Chrześcijanin jest bowiem ze swej natury *christoforos* – niosącym Chrystusa i nie może nie głosić Tego, którego spotkał, poznał i pokochał (por. Dz 4,20). Nawet jeśli jesteśmy jak *mała trzódka* (Łk 12,32), możemy dać świadectwo ewangelicznego orędzia zbawienia i jesteśmy powołani, aby być „solą i światłem” nowego świata (por. Mt 5,13-16).

Powołanie do świętości

65. Podstawą misji chrześcijan w świecie jest powołanie do świętości, którą wierni świeccy realizują w warunkach życia rodzinnego, zawodowego i społecznego (KK 31). Synod przypomina, że katolicy winni podejmować życie według Ducha, naśladując Jezusa Chrystusa i odpowiadając na Jego wezwanie do dawania świadectwa chrześcijańskiego życia (por. ChL 16-17; 2PSP, *Sól ziemi. Powołanie i posłannictwo świeckich*, 4 i 12).

Nowa ewangelizacja w parafii

Centrum misyjnego posyłania

66. Synod przypomina, że parafia jest formą obecności Kościoła na określonym obszarze, środowiskiem słuchania słowa Bożego, wzrostu życia chrześcijańskiego, dialogu, przepowiadania, ofiarnej miłości, adoracji i celebracji. Wszyscy jej członkowie winni podejmować ciągły wysiłek, aby ożywiać swego ducha misyjnego i stawać się coraz pełniej wspólnotą wspólnot i centrum misyjnego posyłania (EG 28).

Parafia ewangelizowana i ewangelizująca

67. Parafia jako „wspólnota ewangelizacyjna przez dzieła i gesty wkracza w codzienne życie innych, skraca dystans, uniaża się aż do upokorzenia, jeśli to jest konieczne, i przyjmuje ludzkie życie, dotykając cierpiącego ciała Chrystusa w ludzie. W ten sposób ewangelizatorzy mają «zapach owiec», a one słuchają ich głosu” (EG 24). Każda parafia powinna doświadczyć nowej ewangelizacji i stać się podstawowym miejscem formacji i działania laikatu. Na poziomie parafialnym proces ewangelizacyjny powinien zawierać kilka następujących po sobie etapów: głoszenie kerygmatu, katecheza i droga inicjacji, życie liturgiczne i sakramentalne oraz diakonie w Kościele.

Nawrócenie pastoralne

68. Nie należy redukować nowej ewangelizacji do jakiegoś programu lub też do wytycznych duszpasterskich, ponieważ domaga się ona radykalnego nawrócenia w wymiarze egzystencjalnym i zmiany dotychczasowych form duszpasterskich. Papię Benedykt XVI i Franciszek podkreślali wielokrotnie potrzebę nawrócenia pastoralnego. Wymaga to specyficznej formacji odpowiedzialnych za duszpasterstwo, aby mieli na względzie nowe sposoby ewangelizowania i przyjmowania nowych charyzmatów.

Wnikanie w słowo Boże

69. Homilie, katechezy i wszelkie działania, aby doprowadzić innych do wiary, powinno przenikać Pismo Święte. Synod zachęca parafie i małe wspólnoty chrześcijańskie do poważnego studium Biblii, do *lectio divina* i innych form modlitewnego czytania Pisma Świętego (por. DV 21-22).

Rekolekcje ewangelizacyjne

70. Synod poleca, aby przynajmniej raz na pięć lat w parafiach dużych, a w mniejszych – co 7 lat odbyły się rekolekcje ewangelizacyjne.

Ewangelizacja struktur parafialnych

71. Wskazane jest, by w miarę możliwości organizować wyjazdowe rekolekcje ewangelizacyjne dla członków struktur parafialnych. Zaleca się, by uczestniczyli w nich duszpasterze, członkowie Parafialnej Rady Duszpasterskiej, Parafialnej Rady Gospodarczej, katecheci i inni pracownicy parafialni (organista, kościelny, zakrystian i inni) oraz liderzy wspólnot kościelnych.

Programy ewangelizacji osób pracujących na rzecz rodziny

72. Wskazane jest stworzenie programu formacji, spotkań, rekolekcji ewangelizacyjnych dla małżeństw i rodzin. Należy zwrócić szczególną uwagę na ludzi młodych, przygotowujących się do małżeństwa oraz na młode rodziny. W tym kontekście jawi się pilna potrzeba ewangelizacji osób pracujących na rzecz rodziny, w tym szczególnie doradców życia rodzinnego i osób pracujących w poradniach rodzinnych. Synod zachęca do organizowania dla nich rekolekcji kerygmatycznych i formacji do ewangelizacji. Należną troską należy również otoczyć związki niesakramentalne.

Kerygmat i katecheza

73. Ważne jest, by pamiętać o różnicy między pierwszą ewangelizacją, czyli głoszeniem kerygmatu, a katechizacją. Kerygmat prowadzi do odrodzenia się w wierze, katecheza zaś do wzrostu na miarę Chrystusa. Kerygmat jako podstawa ewangelizacji rodzi wiarę. Dopiero na tym fundamencie można budować katechezę, rozumianą jako całościowe nauczanie Kościoła. W ewangelizacji stawiamy człowieka przed wyborem Chrystusa, jako jedynego Zbawiciela i Pana, w katechizacji porządkujemy i pogłębiajmy jego wiarę oraz wprowadzamy w głąb życia Kościoła.

Katecheci ewangelizatorzy

74. Zachęca się katechetów, by pielęgnowali osobistą formację do ewangelizacji i korzystali z nowych metod i środków ewangelizacyjnych.

Promowanie inicjatyw ewangelizacyjnych dla młodzieży

75. Zachęca się, by promować w parafiach inicjatywy ewangelizacyjne, skierowane do młodzieży gimnazjalnej, ponadgimnazjalnej, studiującej czy pracującej: Wieczory Chwały, młodzieżowe ekipy ewangelizacyjne, rekolekcje ewangelizacyjne i kursy Szkoły Nowej Ewangelizacji; informować o zagrożeniach duchowych; tworzyć przy parafiach miejsca przyjazne dla młodzieży; wykorzystywać do ewangelizacji portale społecznościowe; wspierać młodzieżowe wspólnoty formacyjne. Nastolatkowie, studenci i młodzi rozpoczynający pracę i szukający sensu swojego życia mogą stać się dynamicznymi protagonistami nowej ewangelizacji.

Nowe narzędzia i środki w ewangelizacji dorosłych

76. W odniesieniu do osób dorosłych zaleca się wykorzystanie w ewangelizacji nowych narzędzi i środków wyrazu, przygotowanie dla zainteresowanych kursów lub szkoleń w formie e-learningu, prowadzenie rekolekcji radiowych lub internetowych, rozwijanie kultury katolickiej oraz organizowanie tzw. „ewangelizacji ulicznych”.

Osoby starsze i chore

77. Synod zachęca osoby starsze i chore do angażowania się we wspólnoty, w grupy dzielenia i wsparcia.

XLIII Synod Diecezji Płockiej kieruje słowa podziękowania do osób świeckich i duchownych, którzy podejmują posługę w dziele nowej ewangelizacji Diecezji Płockiej. Wiara umacnia się, gdy jest przekazywana (RM 2; por. ChL 14; 2PSP, *Sól ziemi. Powołanie i posłannictwo świeckich*, 10). Wiara, pozwalająca dostrzegać wciąż na nowo cuda, które czyni dla nas Bóg, stara się także rozpoznawać znaki czasu. Zobowiązuje ona każdego członka Kościoła do stawiania się żywym znakiem obecności Zmartwychwstałego w świecie. Radosne odkrycie osobowej relacji z Bogiem Ojcem, Bogiem Synem i Bogiem Duchem Świętym owocuje takim świadectwem wiary, które przyciąga do wspólnoty uczniów Chrystusa tych, którzy do tej pory Boga w niej nie poznali. Ewangelizacja bowiem nie jest dziełem jednego człowieka, prywatną inicjatywą, ani też nie jest dziełem tylko duchowieństwa – ewangelizuje Kościół jako wspólnota.

Zaproponowane przez Synod wskazania mają na celu pobudzenie wszystkich członków Kościoła Płockiego do pełnego zapału zaangażowania w dzieło nowej ewangelizacji, „aby wszystko na nowo zjednoczyć w Chrystusie, jako głowie” (Ef 1,10) „i aby wszelki język wyznał, że Jezus Chrystus jest Panem, ku chwale Boga Ojca” (Flp 2,11). Wraz z papieżem Franciszkiem przyzywamy wstawiennictwa Maryi, Gwiazdy Nowej Ewangelizacji, Pani Mazowieckiej:

„Wyproś nam dziś nowy zapał zmartwychwstałych,
by nieść wszystkim Ewangelię życia
zwyciężającą śmierć.
Daj nam świętą odwagę szukania nowych dróg,
aby dotarł do wszystkich
dar piękna, które nie zaniknie (EG 288)”.